

Asumisterveysliitto AsTe ry:n tiedotuslehti

Asumis- terveys

1|2026

Terveydensuojelulaki uudistuu

Pro Sisäilma -palkinto Hannele Rämölle

- 4 **Hannele Rämölle arvostettu Pro Sisäilma -palkinto**
- 6 **Terveydensuojelulaki uudistuu**
- 8 Tärkeä osa rakentamista
Oikein asennetut salaojat turvaavat rakennusterveyden
- 10 **Opastus- ja neuvontapalvelu auttaa avuntarvisijaa**
- 11 **Sisäilmainfopiste kuluttajamessuilla**
- 12 **AsTe numeroina Yhteystiedot**

Järjestöjen yhteistyö sisäilma- asioissa ja terveydensuojelulain kokonaisuudistus

Suomessa käydään parhaillaan keskustelua sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoituksesta ja olemassaolosta. Keskustelussa puhutaan euroista, budjeteista ja säästöistä. Liian harvoin puhutaan ihmisistä, joiden elämä muuttuu paremmaksi järjestöjen tekemän työn kautta.

Sote-järjestöt tekevät työtä, jota viranomainen ei tee. Ne tarjoavat vertaistukea, neuvontaa, matalan kynnyksen apua ja yhteisöllisyyttä ihmisille, jotka muuten jäisivät palveluiden ulkopuolelle.

Juuri siksi järjestöihin kohdistuvat leikkaukset huolestuttavat. Kun järjestöjen toimintaa supistetaan, seuraukset näkyvät nopeasti ihmisten arjessa. Samalla kasvaa riski, että ihmiset tarvitsevat myöhemmin raskaampia ja kalliimpia palveluja.

Terveydensuojelulain kokonaisuudistus on parhaillaan valmistelussa, mutta uudistus ei ehdi valmistua tällä hallituskaudella. Valmistelutyö on kuitenkin edennyt useissa työryhmissä, joissa myös AsTeella on ollut tärkeä asiantuntijarooli.

Asumisterveysliitto on osallistunut kutsuttuna asiantuntijana useisiin työryhmiin, jotka ovat valmistelleet lain kokonaisuudistusta. Yhdistys on tuonut valmisteluun käytännön kokemusta erityisesti home- ja sisäilmaongelmista kärsivien ihmisten tilan-

teista sekä asumisterveyteen liittyvistä ongelmista.

Tapauksista on noussut esiin muun muassa sisäilmaan liittyvien hajuhaittojen yleisyys ja niiden vaikutus ihmisten hyvinvointiin, oireiluun ja asumisterveyden kokemukseen. ●

Piirjo Halme-Höfren

Hannele Rämö
toiminnanjohtaja, RTA
Asumisterveysliitto AsTe ry

ASUMISTERVEYS

Asumisterveysliiton
tiedotuslehti 1/2026

ISSN 1796-6418 (verkkolehti)

Lehti on luettavissa osoitteessa
www.asumisterveys.fi

JULKAISIJA
Asumisterveysliitto AsTe ry
Kaivokatu 8, 2. krs, 18100 Heinola
Puh. 03 877 5413
info@asumisterveysliitto.fi

PÄÄTOIMITTAJA
Hannele Rämö
hannele.ramo@asumisterveysliitto.fi

TOIMITUS
Asumisterveysliitto

SIVUNVALMISTUS
Päivi Kaikkonen
K-Systems Contacts Oy, Heinola

Kansikuva: Hannele Rämö

Nuohous parantaa sisäilman laatua ja suojaa kotia

Tulisijat ovat suomalaisissa kodeissa edelleen tärkeä lämmön ja tunnelman lähde. Harvempi kuitenkaan tulee ajatelleeksi, että säännöllinen nuohous ei ole pelkästään paloturvallisuuskysymys – se vaikuttaa myös suoraan kodin sisäilman laatuun ja asukkaiden terveyteen.

Pelastuslain mukaan asunnon tulisijat ja savuhormit tulee nuohota kerran vuodessa. Vapaa-ajan asunnoissa nuohous on tehtävä vähintään kolmen vuoden välein. Vastuu nuohouksen järjestämisestä siirtyi hiltajattain kunnilta kiinteistön omistajille.

Tuoreen tarkastusaineiston perusteella tieto ei kuitenkaan ole tavoittanut kaikkia. Ifin lähes 15 000 omakotitaloon tekemän Kunnan koti -talotarkastuksen mukaan lähes joka kymmenennessä talossa nuohouksesta on kulunut yli vuosi.

– Nykyisin kiinteistön omistajan vastuulla on huolehtia siitä, että asunto nuohotaan kerran vuodessa ja mökki vähintään kolmen vuoden välein. Aivan kaikkia tieto ei ehkä ole tavoittanut, sanoo Ifin vahingontorjuntapäällikkö **Jari Pekka Koskela**.

Myös kotivakuutuksen ehdoissa edellytetään, että nuohous tehdään säännöllisesti. Vahingon sattuessa tarkastetaan, onko nuohous tehty asianmukaisesti ja ammattipätevän nuohoojan toimesta.

Nuohous vaikuttaa suoraan sisäilmaan

Nuohous yhdistetään usein hormipalojen ehkäisyyn, mutta sen merkitys sisäilman laadulle on vähintään yhtä tärkeä.

Puhdas savuhormi varmistaa tulisijan hyvän vedon. Jos hormi on tukossa tai likainen, savukaasut eivät poistu kunnolla, vaan voivat kulkeutua takai-

sin huoneilmaan. Tällöin sisäilmaan pääsee haitallisia palamistuotteita ja pienhiukkasia.

Likainen hormi voi myös aiheuttaa tunkkaista hajua sisätiloihin. Noki ja tuhka keräävät itseensä kosteutta ja epäpuhtauksia, jotka heikentävät sisäilman raikkautta.

Säännöllinen nuohous poistaa nämä kertymät ja varmistaa, että palaminen tapahtuu puhtaasti ja tehokkaasti.

Häkä ja savukaasut ovat näkymätön riski

Yksi vakavimmista sisäilmaan liittyvistä riskeistä on häkäkaasu. Se on väritön ja hajuton myrkky, joka voi pieninäkin pitoisuuksina aiheuttaa vakavia oireita.

Huonosti toimiva tai tukkeutunut savuhormi on yksi yleisimmistä syistä häkäkaasun päätymiseen sisätiloihin. Oireita voivat olla päänsärky, huimaus, pahoinvointi ja väsymys.

Savukaasujen mukana sisäilmaan voi päästä myös hiukkasia, jotka ärsyttävät hengitysteitä ja voivat pahentaa esimerkiksi astmaa. Lapset, ikääntyneet ja hengitystiesairauksista kärsivät ovat erityisen herkkiä sisäilman epäpuhtauksille.

Nuohooja tarkistaa käynnillään myös tulisijan ja hormiston kunnan. Samalla voidaan havaita mahdolliset viat ajoissa ja ehkäistä sisäilmaan liittyviä ongelmia.

Säännöllinen nuohous parantaa myös energiatehokkuutta

Puhdas savuhormi parantaa tulisijan toimintaa ja lämmityksen hyötysuhdetta. Kun hormi vetää hyvin, palaminen on tehokasta ja polttoaine palaa puhtaammin.

Jos hormiin kertyy runsaasti nokea tai tervaa, tulisija toimii huonommin ja polttopuuta kuluu enemmän. Samalla myös päästöt kasvavat.

Käyttötiheys vaikuttaa siihen, kuinka nopeasti hormi likaantuu. Päivittäisessä käytössä olevat tulisijat tarvitsevat

nuohousta useimmiten kerran vuodessa. Myös polttopuun laatu on tärkeä: kostea tai huonosti kuivattu puu tuottaa enemmän nokea ja tervaa.

Nuohoojan käynti kannattaa hyödyntää

Asiantuntijat suosittelevat, että kiinteistön omistaja olisi paikalla nuohoojan käydessä. Nuohoojalla on usein arvokasta tietoa tulisijan käytöstä, polttopuusta ja hormiston kunnosta.

Samalla voi saada neuvoja esimerkiksi oikeasta polttotekniikasta ja siitä, miten tulisija toimii mahdollisimman turvallisesti ja puhtaasti.

Säännöllinen nuohous on pieni mutta tärkeä osa kodin kunnossapitoa. Se vähentää paloriskiä, parantaa lämmityksen tehokkuutta – ja ennen kaikkea varmistaa, että kodin sisäilma pysyy puhtaana ja turvallisena hengittää. ●

Kari Kaikkonen

Nuohooja tarkistaa käynnillään myös tulisijan ja hormiston kunnan.

Hannele Rämölle arvostettu Pro Sisäilma -palkinto

Asumisterveysliiton toiminnanjohtaja, rakennusmestari ja rakennusterveysasiantuntija Hannele Rämö sai merkittävän tunnustuksen Helsingin Messukeskuksessa 10.3, kun hänen mittava elämäntyönsä palkittiin Pro Sisäilma -tunnustuksella. Kuudennen tunnustuksen myönsi Sisäilmayhdistys Ry.

EEVA-MAIJA ALANEN

Pro Sisäilma -tunnustus myönnetään poikkeuksellisen omistautuneesta työstä paremman sisäilman puolesta. Tunnustuksella halutaan kunnioittaa saajan pitkäa ja vaikuttavaa uraa sisäilma-alalla.

Valinnassa kiinnitetään huomiota pitkäjänteiseen, systemaattiseen ja intohimoiseen työhön sisäilma-asioiden parissa.

Tunnustuksen perusteina käytettiin muun muassa seuraavaa:

”**Hannele Rämö** on yli 30 vuoden ajan antanut äänen heikoimmassa asemassa oleville perheille, jotka ovat joutuneet kohtuuttomiin vaikeuksiin kotinsa sisäilmaongelmien vuoksi. Asiantuntemuksellaan hän on selvittänyt ongelmien syitä sekä auttanut löytämään ratkaisuja vaikeisiin tilanteisiin. Hän on aktiivisesti vaikuttanut päätäjiin, viranhaltijoihin ja rakennusalan ammattilaisiin sisäilmaongelmien ennaltaehkäisemiseksi ja ratkaisemiseksi. Hänen intohimonsa työssä on näkynyt ennen kaikkea vahvana oikeudentajuna, periksiantamattomuutena ja suorapuheisuutena. Auttamishalun taustalla ovat Rämön omat kokemukset vakavista asumisterveys- ja sisäilmaongelmista, joiden myötä hän kouluttautui uuteen ammattiin rakennusalalle. Rämö

Hannele Rämö sai Pro Sisäilma -tunnustuksen 10.3.2026.

mö on myös sertifioitu rakennusterveysasiantuntija.”

Hannele Rämön työ on jättänyt pysyvän jäljen suomalaiseen sisäilmakenttään. Hänen asiantuntemuksensa, sitkeytensä ja rohkea äänenkäyttönsä ovat edistäneet sisäilma-asioiden näkyvyyttä ja vaikuttaneet laajasti alan käytäntöihin ja keskusteluun.

Tunnustus tuntui poikkeuksellisen hyvältä

Hannele Rämö on todella kiitollinen saamastaan tunnustuksesta ja otettu valtavasta onnittelujen määrästä.

– Olen saanut onnitteluja viestitse, sosiaalisessa mediassa ja kasvokkain. Jopa tuntemattomat ovat tulleet kertomaan, että palkinto meni oikeaan

Sisäilmäyhdistyksen puheenjohtaja Risto Kosonen luovutti tunnustuksen Hannele Rämölle.

”Hänen intohimonsa työssä on näkynyt ennen kaikkea vahvana oikeudentajuna, periksiantamattomuutena ja suorapuheisuutena.”

osoitteeseen. Olen todella otettu ja kiitollinen kaikille onnittelijoille, hän sanoo nöyränä ja kiittolisena.

Hannele Rämö on todella omistautunut työlleen ja haluaa kehittää sisäilma-alaa jatkossakin. Hän on työskennellyt Asumisterveysliitto AsTe ry:ssä vuodesta 1994 lähtien ja yhdistyksen toiminnanjohtajana vuodesta 2002 lähtien. AsTe:en pääasiallinen tehtävä on edistää kansalaisten asumis- ja rakennusterveyttä. Työssään Rämö auttaa ihmisiä vaikeissa tilanteissa, lisää kansalaisten tietoisuutta asumisterveys- ja sisäilma-asioista ja osallistuu aktiivisesti alan kehittämishankkeisiin. Hannele on myös auttanut lukuisia suomalaisia hometaloasioiden kanssa.

– Olen nähnyt valtavan määrän kohteja. Autoimme viime vuonna Asumisterveysliitossa yli 8 000 ihmistä, jotka tarvitsivat apua. Saimme yhteydenottoja sosiaalisessa mediassa, sähköpostitse ja puhelimitse. Se on valtava määrä, ja kertoo työn merkityksellisyydestä, Hannele Rämö kertoo.

Työn merkityksellisyys antaa voimaa

Hannele Rämö kokee työnsä erittäin merkitykselliseksi yhdessä muun tiiminsä kanssa. Asumisterveysliittoon tulee vuosittain tuhansia yhteydenottoja niin kotimaasta kuin ulkomailtakin. Rämö on tällä hetkellä erityisen innoissaan kuvavälitteisestä video-opastuksesta.

– Kuvavälitteinen video-opastus mahdollistaa, että asiakas soittaa meille videoyhteydellä esimerkiksi WhatsAppilla, ja me autamme häntä videon välityksellä. Tämä on ollut erittäin hyödyllistä, sillä tilanne on helpompi hahmottaa kuvan välityksellä kuin selittäen. Asiakkaat ovat ottaneet sen erittäin hyvin vastaan, hän kertoo.

Heikossa asemassa olevien oikeuksien puolesta

Hannele Rämö sai palkinnon heikommassa asemassa olevien ihmisten oi-

keuksien puolustamisesta. Hän on vuosien aikana nähnyt ikävissä tilanteissa olevia perheitä, joita hän on halunnut auttaa esimerkiksi home- ja mikrobimittausten tutkimustulosten tulkinna ja kuulevana korvana.

Hometalo voi tulla perheenä täydellisenä yllätyksenä, mikä voi johtaa terveys- ja talousongelmiin. Monille tulee painolastiksi myös vuosikausien oikeudenkäynti talon myyjiä vastaan. Tällöin tarvitaan empaattista ja kuulevaa korvaa, sillä asiakkaalla ei välttämättä ole ketään muuta, jolle uskoutua. Ulkopuolisen voi olla myös vaikea ymmärtää, miten laajasta ja monivyyhtisestä asiasta on kyse.

Hannele Rämöllä on henkilökohtainen kokemus hometalopainajaisesta, joten hänellä riittää sympatiaa ja myötälämistä asiakkaalle.

– Jokainen hometalo on liikaa. Hometalo voi aiheuttaa peruuttamattomia vahinkoja ihmisille ja heidän terveydelleen, Rämö toteaa. ●

Asumisterveysliitto mukana työskentelyssä

Terveydensuojelulaki uudistuu

Suomessa valmistellaan parhaillaan terveydensuojelulain ja sen nojalla annetun asumisterveysasetuksen uudistusta, joka koskettaa suoraan miljoonien ihmisten arkea: asumista, sisäilmaa ja rakennusten terveellisyyttä.

KARI KAIKKONEN

Uudistuksen ytimessä ovat keskeisesti esillä asumisterveyteen ja sisäilmaan liittyvät kysymykset: miten terveyshaitta määritellään nykyistä selkeämmin, miten sisäilmaongelmaa määritellään, millä perusteilla viranomaiset voivat puuttua tilanteisiin – ja miten varmistetaan, että päätökset perustuvat luotettavaan tietoon.

Yhtäältä halutaan turvata terveellisen elinympäristö kaikille, ja toisaalta on tunnistettava olemassa olevan rakennuskannan rajoitteet.

– Lain valmistelu on käynnissä sosi-aali- ja terveysministeriössä, mutta laki ei valmistu vielä tällä hallituskaudella. Työmäärä ja koottavat selvitykset vaativat resursseja, ja valmistelu halutaan tehdä hyvin ottaen huomioon lain vaikuttavuuden, kertoo STM:n Turvallisuus ja terveys -osaston erityisasiantuntija **Titta Manninen**.

– Terveydensuojelulainsäädännön uudistuksessa päivitetään etenkin asumisterveyteen liittyvät säädökset vastaamaan nykyhetken tarpeita, tutkittua tietoa ja ennakoimaan tulevaisuutta niin uudisrakennusten kuin vanhojen rakennusten sisäolosuhteiden osalta. Sen valmistelussa kuullaan laajasti mm. eri viranomaisia, tutkijoita sekä terveydenhuollon ja rakennusalan ammattilaisia, lupaa Manninen.

Aste mukana työskentelyssä

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL

STM:n Turvallisuus ja terveys -osaston erityisasiantuntija Titta Manninen työskentelee lakiuudistuksen parissa..

on keskeisessä roolissa tuottamassa tutkittua tietoa lain valmisteluun asumisterveyteen liittyvissä kysymyksissä.

– Kokoamme tietoja erityisesti sisäilman terveyshaittoihin liittyvistä ongelmista, jotta voidaan arvioida paremmin ongelmien aiheuttamia todellisia terveyshaittoja ja niiden laajuutta, kertoo erikoistutkija **Anniina Salmela**.

Esimerkiksi ”mummolan hajusta”, jota syntyy mm. vanhoissa omakotitaloissa, keskustellaan ja kiistellään paljon. Asumisterveysliitto (Aste) tekee myös juuri tähän liittyvää työtä jakamalla ja keräämällä tietoa mm. tetrakloorianisoliin liittyvistä haitoista ja niiden torjunnasta.

– Teemme yhteistyötä mm. Asumisterveysliiton (Aste) kanssa. Odotamme lähiaikoina Asteelta koontia hajuhaittatapauksista sekä tetrakloorianisolin aiheuttamien ongelmien laajuudesta heidän toiminnassaan, selvittää Anniina Salmela.

Salmelan mukaan tetrakloorianisoliin liittyvä hajuhaitta voi olla ihmisille todella haastava paikka, vaikka suoria

terveyshaittoja ei ilmenisi. Millainen hajuhaitta on asukkaiden kannalta kohtuuton tai terveydelle haitallinen, sitä on hyvä arvioida, tarkentaa Salmela.

– Haju tarttuu talossa mm. kalusteisiin ja vaatteisiin, eikä asukas itse välttämättä tunnista hajua, koska siihen tottuu. Hajuongelman korjaus saattaa olla erittäin kallis ratkaistava, ja se voi aiheuttaa ihmisille suuria taloudellisia paineita ja jatkuvaa stressiä, tiivistää Anniina Salmela hajuongelmaa.

THL:n tavoitteena on saada haju- ja koskeva selvitystyö valmiiksi vielä kuluvan vuoden kevään aikana.

Hajanaisesta sääntelystä kohti kokonaisuutta

Nykyinen terveydensuojelulaki on tullut voimaan vuonna 1995, mutta sen juuret ulottuvat osin 1960-luvulle. Lakia on vuosien varrella muutettu kymmeniä kertoja, mikä on johtanut rakenteen hajanaisuuteen.

Uudistuksen keskeinen tavoite onkin tehdä laista johdonmukaisempi ja paremmin nykypäivään sopiva.

Keskeisimmät ja odotetuimmat muutokset liittyvät hallinnollisten menettelyjen sujuvoittamiseen sekä asumisterveysasetuksen yksittäisiin altisteisiin liittyvän sääntelyn ajantasaistamiseen.

Yksi merkittävimmistä muutoksista on terveysriskin ja terveyshaitan käsitteiden täsmentäminen.

Selkeämpi määrittely helpottaa viranomaisten päätöksentekoa, kansalaisten oikeusturvaa ja eri toimijoiden välistä yhteisymmärrystä. Samalla se tuo läpinäkyvyyttä siihen, milloin olosuhteet ylittävät hyväksyttävän rajan.

Vastuu sisäilmaongelmista täydentyy

– Nykyisessä sääntelyssä vastuu jakautuu rakennuksen omistajan ja tilan käyttäjän välillä. Tämä perusjako säilyy, mutta uudistuksessa on esitetty vahvempaa toimijoiden velvollisuutta olla selvillä tilojensa olosuhteista, Manninen kertoo.

Käytännössä tämä tarkoittaa siirtymää reaktiivisesta reagoinnista ennakkoivaan toimintaan. Ongelmiin ei puututa vasta niiden ilmetessä, vaan riskejä pyritään tunnistamaan ja ehkäisemään etukäteen. Erityisesti kiinteistönomistajien rooli tulee korostumaan.

Yksi keskeinen uudistus koskee viranomaisten toimivaltuuksia. Jatkossa terveydensuojeluviranomainen voisi määrätä aiempaa laajemmin erilaisia selvityksiä.

Merkittävä muutos on se, että tutkimukset eivät rajoitu vain rakenteisiin, vaan voivat koskea koko rakennusta ja sen talotekniikkaa. Tämä on tärkeää, koska monet sisäilmaongelmat liittyvät esimerkiksi ilmanvaihtoon, paineroihin tai järjestelmien toimintaan – eivät pelkästään näkyviin rakenteisiin.

Viime vuosina ulkopuolisten asiantuntijoiden rooli sisäilmaongelmien selvittämisessä on kasvanut merkittävästi. Uudistuksessa ulkopuolisten asiantuntijoiden toimintaa koskevaa ohjausta ja valvontaa pyritään vahvistamaan.

Tavoitteena on parantaa selvitysten laatua, varmistaa tulosten vertailukelpoisuus ja lisätä luottamusta asiantuntijatyöhön.

Tämä on tärkeää, sillä päätökset voivat vaikuttaa merkittävästi ihmisten asumiseen ja kiinteistöjen arvoon.

Lämpötila ja ilmasto vaikuttavat sääntelyyn

Varsinaiset arjen kannalta näkyvät muutokset tulevat pitkälti asumisterveysasetuksen kautta, jota uudistetaan samanaikaisesti lain kanssa.

Valmistelussa on esillä useita merkittäviä tarkennusehdotuksia: uusia toimenpiderajoja, ääneneristävyydelle, tärinälle ja kylmän veden lämpötilalle, kemiallisille yhdisteille sekä hajuhaittojen ja siivottomuuden huomioiminen omissa pykälissään.

Lisäksi ilmanvaihtoa koskevaa sääntelyä modernisoidaan. Tarpeenmukainen ilmanvaihto sallittaisiin aiempaa joustavammin, ja erilaiset järjestelmät – kuten painovoimainen ilmanvaihto ja ilmanpuhdistimet – huomioitaisiin paremmin.

– Ilmastonmuutos näkyy myös asumisterveyden sääntelyn valmistelussa. Erityisesti helteiden vaikutus sisätiloihin ja herkkiin väestöryhmiin halutaan huomioida aiempaa paremmin, Manninen kertoo.

Samalla tarkasteluun tulee uusia tekijöitä, kuten operatiivinen lämpötila ja sisäilman kuivuus.

Tämä kertoo siitä, että asumisterveys ei ole enää vain sisäilmaongelmien korjaamista, vaan laajempi kysymys elinympäristön laadusta.

Realismin ja terveyden välinen tasapaino

Uudistuksen ehkä vaikein kysymys liittyy siihen, millaista tasoa asumisterveydeltä voidaan kohtuudella vaatia. Rakennuskanta on monimuotoista ja osin iäkästä, eikä kaikkia kohteita voida tai ole perusteltua nostaa nykyikäisten uudisrakennusten tasolle.

Siksi sääntelyssä korostuu ajatus

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen erikoistutkija Anniina Salmela kokoaa tietoja erityisesti sisäilman terveyshaittoihin liittyvistä ongelmista.

”riittävän terveellisestä” ympäristöstä: kaikkia riskejä ei voida poistaa, mutta haitallinen altistuminen tulee estää. Tämä linjaus vaikuttaa suoraan siihen, millaisia korjauksia edellytetään ja milloin viranomaiset puuttuvat tilanteisiin.

– Tavoitteena on ajantasainen ja käyttökelpoinen kokonaisuus, joka tukee terveellistä asumista Suomessa, Titta Manninen summaa. ●

Tärkeä osa rakentamista ja korjauksia

Oikein asennetut salaojat turvaavat

Rakennuksen perustusten kuivana pitäminen on yksi tärkeimmistä tekijöistä talon kestävyuden ja hyvän sisäilman kannalta. Tässä työssä keskeisessä roolissa ovat salaojat, jotka ohjaavat maaperän kosteuden pois rakennuksen perustusten vierestä.

KARI KAIKKONEN

Toimiva salaojitus on tärkeää niin uusissa taloissa, vanhojen rintamamiestalojen peruskorjauksissa kuin myös monilla kesämökeillä.

Uudisrakentamisessa salaojat ovat perusratkaisu

Nykyisessä rakentamisessa salaojitus kuuluu lähes poikkeuksetta rakennuksen perustusrakenteisiin. Salaojien tehtävä on kerätä maaperässä liikkuva vesi ja johtaa se hallitusti pois rakennuksen läheisyydestä.

Ilman toimivaa salaojitusta maaperän kosteus voi nousta perustuksiin ja rakenteisiin, mikä lisää kosteusvaurioiden ja homeongelmien riskiä. Samalla myös rakennuksen sisäilman laatu voi heikentyä.

– Uudisrakentamisessa salaojat tulee asentaa perustusanturan alapuolelle salaojasorakerrokseen, josta vesi ohjataan salaojaputkia pitkin tarkastuskaivojen kautta edelleen perusvesikäivoihin. Peruskaivoista vedet ohjataan joko kunnan tarjoamaan verkostoon tai maaperään. Järjestelmään kuuluu myös patolevy tai muu kosteuseristys perustusten ulkopuolella, kertoo rakennusinsinööri **Tero Honkanen**.

– Tärkeää on myös dokumentoida salaojat ja pitää tarkastuskaivojen kannet maan pinnalla, jotta salaojat voi tarkastaa ja tarvittaessa huuhdella. Maaperään johdettavat putket pitää

myös muistaa verkottaa eläimien pääsyn estämiseksi verkostoon. Poistoputki on myös merkittävä maastoon, jotta putken pää voidaan määräajoin puhdistaa, painottaa Honkanen.

Honkasen mukaan terveen järjen käyttö on suotavaa huoltotoimissa, ei niitä salaojia tarvitse muutaman vuoden välein huuhdella. Riittää, kun ne ovat auki ja vedet virtaavat peruskaivoille. Kiinteistön kosteusvaurioiden estämisen kannalta tärkeintä on salaojien rakentaminen ohjeiden mukaan.

”Kun salaojat suunnitellaan ja rakennetaan oikein, ne suojaavat taloa kokosen elinkaaren ajan.”

– Lähes kaikilla tavarantoimittajilla on tarjolla hyvät ohjeet ja kuvat salaojituksen teolle, niitä tulee vain noudattaa. Kun salaojat suunnitellaan ja rakennetaan oikein, ne suojaavat taloa koko sen elinkaaren ajan. Samalla ne helpottavat myös sade- ja sulamisvesien hallintaa tontilla, kertoo Tero Honkanen.

Rakennusinsinööri Tero Honkanen.

Rintamamiestalot tarvitsevat usein peruskorjausta

1950-luvulla rakennetuissa rintamamiestaloissa salaojitus ei aina vastaa nykyisiä vaatimuksia. Monissa taloissa salaojia ei alun perin ollut lainkaan, tai ne on rakennettu materiaaleista, jotka ovat vuosikymmenten aikana menettäneet toimintakykynsä.

Vanhoissa taloissa salaojien puutteet näkyvät usein kellaritilojen kosteutena, maakellarimaisena hajuna tai rakenteiden vaurioitumisena. Pitkään jatkuva kosteus voi vaikuttaa myös sisäilmaan, jos kosteus pääsee nousemaan rakenteisiin.

Peruskorjauksen yhteydessä salaojituksen uusiminen on usein yksi tärkeimmistä toimenpiteistä. Samalla voidaan parantaa myös perustusten vedeneristystä sekä maanpinnan kallistuksia rakennuksesta pois päin.

Vaikka työ on mittava, se on usein ratkaiseva investointi talon kunnan ja arvon säilyttämisessä.

Myös kesämökit hyötyvät salaojituksesta

Kesämökeillä salaojien tarve riippuu paljon rakennuspaikan maaperästä ja maaston muodoista. Hiekkamaalla sijaitseva mökki korkealla paikalla ei välttämättä tarvitse laajaa salaojitusta, mutta savimaalla tai rinteessä tilanne voi olla toinen.

Monilla mökeillä ongelmia syntyy erityisesti keväällä, kun lumi sulaa ja maaperä on pitkään märkä. Jos vesi pääsee kertymään rakennuksen ympärille, kosteus voi kulkeutua rakenteisiin ja heikentää mökin kuntoa.

”Salaojat ovat yksi tärkeimmistä rakenteista rakennuksen pitkäaikaisen kunnan ja asumisterveyden turvaamisessa.”

rakennusterveyden

”Kaikkien rakennusten vahvuus ja kestävyys riippuu suureksi osaksi siitä, että ne rakennetaan routaantumattomalle ja puristumattomalle, kantavalle maaperälle. On siis tärkeä tuntea lähinnä olevat maakerrokset ja niiden vahvuus, ennenkun valitaan rakennuksen perustamistapa, perustusrakenne. [...] Kun perustus kaivetaan kiinteään, tiiviiseen maahan, kokoontuu kaivanteeseen vettä. Koska tämä vesi pakkasella jäätyy ja siten voi särkeä kivijalan perustuksen, on se johdettava pois kaivanteesta salaojalla, joka päättyy johonkin avo-ojaan.”

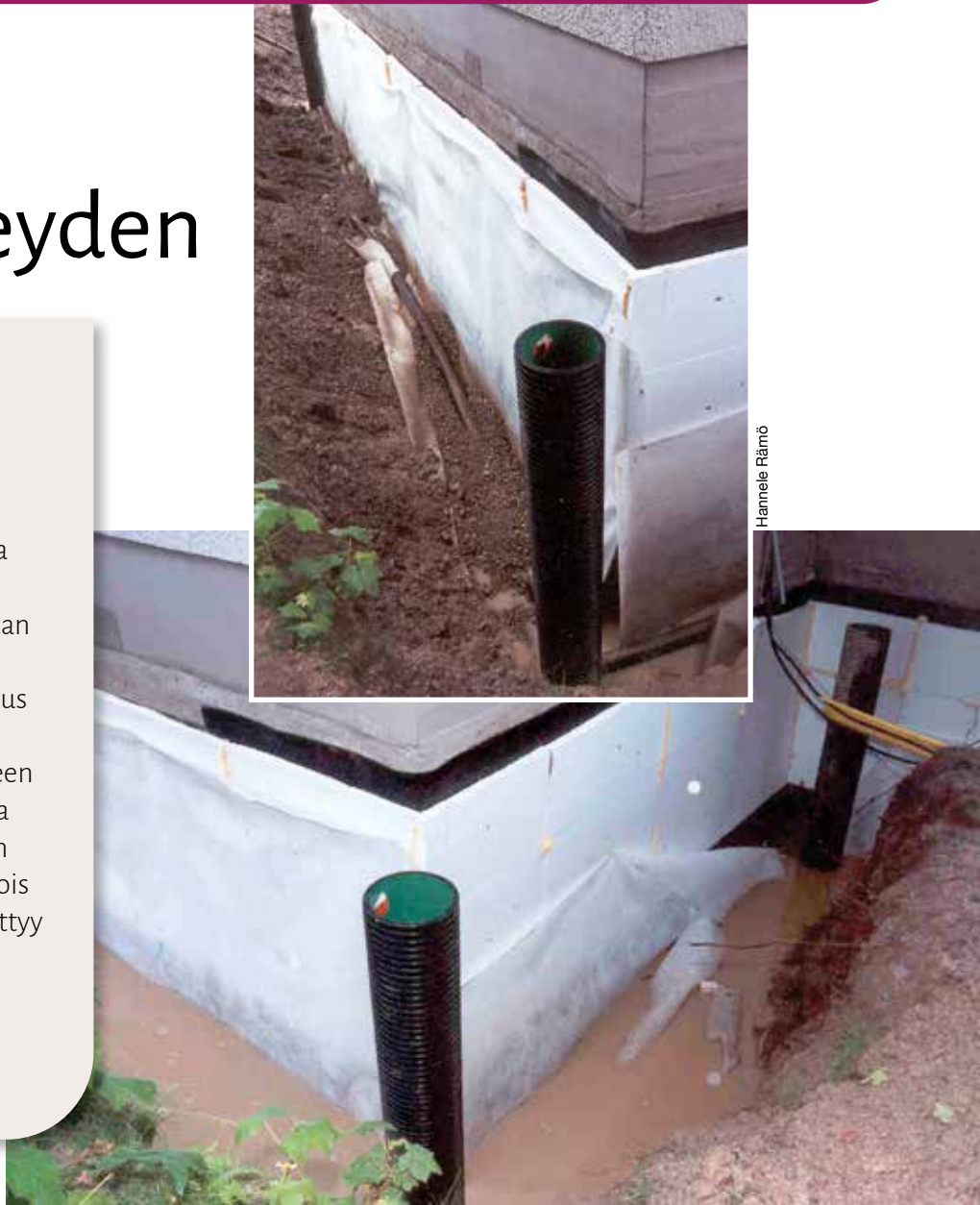
Huonerakenteiden oppikirja
maatalouskouluja varten
Henr. R. Helin
Otavan kirjapaino, Helsingissä 1915

Salaojat auttavat pitämään perustukset kuivina myös vapaa-ajan rakennuksissa. Samalla ne vähentävät kosteusvaurioiden riskiä ja pidentävät rakennuksen käyttöikä.

Kuivat perustukset suojaavat myös sisäilmaa

Rakennuksen kosteusongelmat alkavat usein maaperästä. Kun vesi pääsee rakenteisiin, se voi ajan myötä aiheuttaa mikrobikasvustoa ja heikentää sisäilman laatua. Toimiva salaojitus on siksi tärkeä osa terveellistä rakennusta. Se pitää perustukset kuivina, vähentää kosteusrasitusta ja ehkäisee vaurioita, jotka voivat myöhemmin näkyä sisäilmaongelmina.

Olipa kyse uudesta omakotitalosta, rintamamiestalon peruskorjauksesta tai kesämökistä, salaojat ovat yksi tärkeimmistä rakenteista rakennuksen pitkäaikaisen kunnon ja asumisterveyden turvaamisessa. ●

Liity AsTe:en jäseneksi!

Voit soittaa asumisterveysneuvojillemme tai lähettää sähköpostia, ja saat henkilökohtaista opastusta ja apua asumisterveyteen liittyvissä pulmissa.

Saat kaksi kertaa vuodessa ilmestyvän *Asumisterveyslehd*en, jossa on viimeisintä tietoa sisäilmaan ja asumisterveyteen liittyvissä asioissa sekä ajankohtaista tietoa ja asiantuntijahaastatteluita. Lähetämme jäsenille lisäksi jäsentiedotteita ja tekemämme oppaat.

Liity jäseneksi:
pirjo.halme-hoffren@asumisterveysliitto.fi tai verkkosivuiltamme
www.asumisterveys.fi

Kysy lisätietoja:
Hannele Rämö, 044 551 8542
Pirjo Halme-Hoffren, 044 551 8543

Jäsenmaksu 2026
• yksityishenkilöiltä 20 €
• yhteisöjäseniltä 100 €

Vertaistukea!

Onko asumisterveys ongelmasi? Vertaisryhmiin ovat tervetulleita kaikki, joilla on asumisterveysongelmia tai jotka ovat niistä jo selvinneet tai muuten kiinnostuneet.

Vertaistukea on tarjolla joustavasti eri muodoissa. Etäyhteyksin toteutettavat Teams-ryhmät kokoavat yhteen ihmisiä yhteisistä kokemuksista. Puhelimitse annettava yksilöllinen vertaistuki tarjoaa rauhallisen keskusteluhetken silloin, kun sitä eniten tarvitsee.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:
info@asumisterveysliitto.fi
044 551 8543, Pirjo

Opastus- ja neuvontapalvelu auttaa avuntarvitsijaa vaikeassa tilanteessa

Asumisterveysliiton maksuton puhelin- ja videoneuvonta on erittäin suosittu. Vuosittaisia avuntarvitsijoita on yli 8 000. Vastauksia halutaan laajan skaalan kysymyksiin, joihin Asumisterveysliiton neuvontapalvelu ottaa kantaa. Kysymyksiä tulee niin puhelimitse, sähköpostitse kuin sosiaalisen median kanavissa. Lisäksi ihmiset tulevat mielellään alan messuille.

Moni Asumisterveysliiton asiakas jää vuosien mittaiseksi asiakassuhteeksi ja ottaa matalalla kynnyksellä yhteyttä uudelleen. Eräs heistä on viisikymppinen suomalaismies, joka on kaivannut konkreettista apua haastaviin olosuhteisiin.

– Koin avun ja konkreettiset vinkit erittäin hyödylliseksi. Niistä oli minulle paljon apua kun mietin, miten voisin edetä kohteeni kanssa. Ystävällinen asenne on auttanut minua, mies toteaa.

Hän onkin ottanut tavakseen soittaa palveluun matalalla kynnyksellä, kun jokin mietityttää. Hän arvostaa myös

palvelun maksuttomuutta, mikä on nykypäivänä harvinaista. Haastateltavan mukaan tämä tarjoaa yhdenvertaiset ja tasapuoliset mahdollisuudet kaikille asumisterveyshaasteista kärsiville ihmisille.

ASUMISTERVEYSLIITON palvelut eivät katso sosioekonomista taustaa, asumisterveysongelmia löytyy kaiken hintaisista kodeista. Ja kaikkia asiakkaita kohdellaan samalla tavalla taustasta huolimatta.

Viisikymppinen mies on kokenut Asumisterveysliiton uuden kuvavälitteisen opastus- ja neuvontapalvelun erityisen hyödyllisenä.

– Olen todella kiitollinen, että sain soittaa myös videopuheluita. Sanoetaan, että yksi kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa. Näin se oli minunkin kohdallani, kun en tunne alan termistöä tai osaa selittää ongelmaani puhelimitse, hän kertoo.

Hän on jalkauttanut oppeja myös lähipiiriinsä, joten Asumisterveysliiton

neuvontapalvelun hyödyt vaikuttavat myös laajemmalla skaalalla.

– Asumisterveysliitto on erittäin arvostettu instituutio, ja moni kuuntelee mielelläni saamiani vinkkejä. Myönteinen vaikutus heijastuu varmasti moninkertaisena takaisin. Olen myös itse oppinut asumisterveyteen liittyvistä asioista todella paljon, hän kertoo.

ASUMISTERVEYSNEUVOJAT kertovat, että palveluilla on valtava kysyntä. Ihmiset toivovat asumisterveysasiantuntijoita käymään kotonaan. Tähän tarpeeseen yhdistys vastaa kuvavälitteisillä kohtaamisilla.

– Olemme kehittäneet kuvan välitteistä opastusta ja neuvontaa eli virtuaaliopastusta jo useamman vuoden ajan. Nyt siitä on tullut jo vakituinen osa päivittäistä toimintaamme ja varsinkin hyödyllinen työkalu opastuksessa, asumisterveysneuvojat kertovat. ●

Eeva-Maija Alanen

Sisäilmainfopiste kuluttajamessuilla

Järjestöjen välisenä yhteistyönä tiedonjakoa kuluttajille

Sisäilmayhdistyksen **Johanna Satumäki**, mikä on Sisäilmainfopiste?

– Sisäilmainfopiste on alan järjestöjen ja toimijoiden (6) yhteinen neuvontakanava asukkaille. Olemme mukana messuilla ja tapahtumissa ympäri Suomen. Sisäilmainfopisteen asiantuntijat pitävät tapahtumissa luentoja ja tietoiskuja, antavat asukkaille maksutonta neuvontaa ja vastauksia mitä moninaiimpiin sisäilmakysymyksiin. Tarjoamme myös kattavan valikoiman maksuttomia, painettuja oppaita ja muuta materiaalia kotiin vietäväksi. Materiaalia on myös sähköisessä muodossa paljon sekä suomeksi että ruotsiksi, ja materiaali on vapaasti kaikkien saatavilla osoitteessa www.sisailmainfopiste.fi.

Kenelle piste on suunnattu?

– Kaikille asukkaille, ja toki myös samalla ammattilaisille, jotka kaipaavat lisää sisäilmatietoa, neuvontaa ja vastauksia sisäilmakysymyksiin.

Mikä Sisäilmainfopisteen hyöty on mielestäsi yksittäiselle ihmiselle?

– Asuntojen sekä vapaa-ajan asuntojen asukkaita askarruttaviin sisäilmakysy-

myksiin kytkeytyvät yleisesti mm. rakenteisiin, talotekniikkaan ja materiaaleihin sekä ympäristöön liittyvät asiat, ja mm. nämä mainitut yksin tai yhdessä vaikuttavat sisäilmaan. Sisäilmainfopisteellä asukkailla on mahdollisuus saada puolueetonta, asiantuntevaa neuvontaa, vastauksia erilaisiin kysymyksiin sekä laaja-alaista sisäilmatietoa ja materiaalia veloituksetta.

Lopuksi vielä Sisäilmayhdistyksen työntekijänä; mikä on Sisäilmayhdistys? Minkälaisissa tilanteissa Sisäilmayhdistykseen otetaan yhteyttä?

– Sisäilmayhdistys ry on vuonna 1990 perustettu voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys, jonka tarkoitus on

Sisäilmainfopiste, yhteistyötä vuodesta 2000

- Asumisterveysliitto AsTe ry
- Sisäilmayhdistys
- STUK
- Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry.
- Hengitysliitto
- VVS Föreningen i Finland

edistää rakennusten terveelliseen ja viihtyisään sisäilmastoon tähtäävää työtä. Yhdistyksen tehtävä on parantaa tiedonsiirtoa tutkimuksesta käytäntöön sekä valistaa rakennusten asukkaita, käyttäjiä ja omistajia ylläpitämään hyvää sisäilmastoa.

Tämän tarkoituksen toteuttamiseksi järjestämme erilaisia tilaisuuksia, joista tärkeimpinä mainittakoon vuosittain järjestettävä Sisäilmastoseminaari Helsingissä sekä myös vuosittain, mutta aina eri paikkakunnalla järjestettävä Sisäilmapaja. Lisäksi järjestämme webinaareja eri sisäilma-aiheista, osallistumme alan kehitystyöhön erilaisissa työryhmissä, koordinoimme sisäilmaan liittyviä hankkeita ja julkaisemme *Sisäilmautiset*-verkkolehteä ja uutiskirjettä.

Mielestäni tärkein julkaisumme on Sisäilmastoluokitus, jossa esitetään terveellisen ja viihtyisän sisäilmaston tavoitearvot, toimenpideohjeet rakennustöiden suorittamiseksi hyvän sisäilmaston saavuttamiseksi sekä rakennusmateriaalien epäpuhtauksien päästöluokat. Luokitus on laaja-alaisesti rakennusalan käytössä. Lisätietoa löytyy verkkosivuiltamme sisailmayhdistys.fi/sisailmayhdistys/.

Meihin otetaan yhteyttä mitä erilaisimmissa sisäilma-asioissa ja kehitysehdotuksinkin. Asukkaiden ottaessa yhteyttä ohjaamme heidät yleensä Sisäilmainfopisteen tiedon äärelle ja asukkaille suunnattuun neuvontapuhelinpalveluun. ●

Katariina Korpiluppo

MESSUKOHTAAMISET 2025

INFOPISTE JÄRJESTÖJEN KANSSA	OSASTOLLA KÄYNEET	ASTEEN LUENNOILLA OLLEET
Myyrmäki 1_2025	175	60
AsTa messut Tampere 2_2025	555	77
Sisäilmastoseminaari 3_2025	50	ei luentoja
Jyväskylän Rakennusmessut 3_2025	202	203
Turun Rakennusmessut 4-2025	279	75
Rakenna Oulu 4_2025	250	102
Rakenna Rovaniemi 4_2025	281	140
Habitare Helsinki	524	60
Sisäilmapaja 11_2025	40	ei luentoja
YHT.	2 356	717
ASTEEN OMA TAPAHTUMA		
Minitalo Messut Kärkölä	917	ei luentoja

ASUMISTERVEYSLIITTO ASTE RY

ohjaa & opastaa
asumisterveys-
ongelmia
kohdannutta

www.asumisterveys.fi

Asumisterveyttä & yhteistä hyvinvointia

Asumisterveysliitto numeroina

Homeloukkuasiakkaita 2025

Yhteydenoton ensimmäinen syy	KPL	%
Oireet	93	29,7
Haju	138	44,1
Muut	82	26,2
Yht.	313	

Asumismuoto	KPL	%
OKT	172	54,95 %
RT	41	13,10 %
KRS	41	13,10 %
VUOKRA	27	8,63 %
MUUT	32	10,22 %
YHT.	313	

Yhteydenotot Asumisterveysliittoon 2025

YHTEYDENOTOT	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	YHT.
Puhelut	103	126	117	134	168	173	196	243	379	225	171	145	2180
S-posti	547	327	284	360	422	482	383	482	527	507	534	384	5239
Txt, some	109	101	102	103	107	100	100	127	118	140	182	132	1421
YHT.	759	554	503	597	697	755	679	852	1024	872	887	661	8840

Epäiletkö ongelmia omassa kodissasi?

Annamme asiantuntevaa asumisterveysneuvontaa ja kuvavälitteistä video-ohjaamista ongelmatilanteissa.

Soita meille:

044 551 8542, Hannele | 044 551 8543, Pirjo | Infopuhelin 03 877 5413

Infopuhelin on avoinna arkisin klo 9–15 normaalipuhelun hinnalla.

Voit esittää asiasi myös sähköpostilla info@asumisterveysliitto.fi tai verkkosivuiltamme www.asumisterveysliitto.fi.

